

2018-020

Archeologienota Waasmunster Pontravelaan woningen

Programma van Maatregelen

Bert ACKE en Maarten BRACKE

25-4-2018

1. Gemotiveerd advies

De archeologienota kadert in het Onroerenderfgoeddecreet van 12 juli 2013. Naar aanleiding van een geplande aanvraag voor een omgevingsvergunning voor stedenbouwkundige handelingen te Waasmunster Pontravelaan (provincie Oost-Vlaanderen), waarbij de totale oppervlakte van de betrokken percelen 3000m² of meer bedraagt en de bodemingrepen 1000m² of meer bedragen, dient de initiatiefnemer een archeologienota toe te voegen aan de vergunningsaanvraag. De archeologienota dient opgemaakt te worden onder supervisie van een erkend archeoloog.

Het terrein, 5129m² groot, heeft een bijna rechthoekige vorm (de noordoostelijke zijde springt wat in). Tot voor kort maakte het terrein deel uit van een industriële zone. Op het plangebied was een deel van een fabriekspand aanwezig, dat op heden echter is afgebroken. Dit pand was op palen gefundeerd. De bodemplaat en de palen van dit gebouw en de verharding rondom is momenteel nog grotendeels aanwezig, op enkele plekken na waar de verharding ook is opgebroken. Deze verharding/bodemplaat bevindt zich nagenoeg over het volledige plangebied, enkel in het noorden is een kleine strook aanwezig die niet verhard was en waar zich enkele bomen bevinden.

Het plangebied is gelegen vlakbij de dorpskern van Waasmunster, zo'n 100m ten zuidwesten van de parochiekerk, die zeker al bestond in de 12^{de} eeuw. Het dorp was tijdens de middeleeuwen een belangrijk lokaal centrum in het Waasland. De Kerkstraat die zich net ten oosten van het plangebied bevindt, is een oude straat die vanuit het noorden naar een overgangspek bij de Durme leidde. Deze Durme stroomde tot in 1932 net ten zuiden van het plangebied, maar werd dan verlegd naar het zuiden en de oude loop werd opgevuld. In de 19^{de} eeuw was er een brouwerij gevestigd tussen de Kerkstraat en het plangebied, dat op dat moment waarschijnlijk niet bebouwd was. In de 20^{ste} eeuw werd de brouwerij omgevormd tot tapijtenfabriek en herhaaldelijk uitgebreid, tot het plangebied in de jaren 1970 zijn voormalige uitzicht kreeg als industriële site. De aanwezige gebouwen werden recent gesloopt. Het middeleeuwse verleden van de kern van Waasmunster is archeologisch ongekend. Er vond slechts 1 archeologisch onderzoek plaats, in de parochiekerk, dat echter niet representatief is voor het plangebied. Langsheen de noordelijke oever van de Durme zijn echter meerdere vindplaatsen uit de Romeinse periode gekend, waaronder de belangrijke Romeinse vicus van Pontrave. Deze bevindt zich ca. 1km ten westen van het plangebied. De ligging vlak ten noorden van de voormalige Durme heeft er voor gezorgd dat er zich ter hoogte van het plangebied kleiige gronden van alluviale oorsprong bevinden.

Er worden 11 wooneenheden gecreëerd (halfopen en gesloten bebouwing), met bij elke woning een oprit, voortuin en tuin aan de achterzijde. Aan de oostelijke kant worden 2 parkeerzones en een groenzone ingericht. Aan deze zijde wordt ook een wegenis voorzien, die in het noordoosten een lus vormt en verder doorloopt naar het zuiden. Het plangebied maakt deel uit van een groter project, waarbij ook appartementen worden opgericht ten zuiden en er ook een herontwikkeling zal gebeuren van het gebied ten oosten. Er zullen bodemingrepen plaatsvinden op het volledige plangebied: het bouwrijp maken van de percelen, aanleggen van wegenis, optrekken van woningen, inrichten van tuinen, aanleg van nutsleidingen, omgevingsaanleg,... hebben allen een impact op de bodem. Ook het werfverkeer zal zijn invloed hebben op de ondergrond. Voor wat betreft de wegenis en onderliggende nutsleidingen kan uitgegaan worden van een algemene verstoring tot ca. 1,5m diep. De zones daarbuiten zullen een algemene verstoring kennen tot ca. 80cm diep, enkele diepere

puntsgewijze ingrepen voor citernes buiten beschouwing gelaten. De sloop van het gebouw, opbraak van de verharding en rooien van de bomen is voorzien in de reeds afgeleverde sloopvergunning en maakt geen deel uit van de geplande werken.

De controleboringen en sonderingen tonen aan dat er op het terrein een grote en diepgaande verstoring heeft plaatsgevonden. Een mogelijk archeologisch niveau werd enkel vastgesteld in de smalle noordelijke onverharde strook, op een diepte van 60cm onder het maaiveld. Onder de bestaande verharding en nabij het fabriekspand is er minstens tot op deze diepte verstoring aanwezig. Hieruit kan besloten worden dat er zo goed als geen archeologische sporen meer te verwachten zijn op het plangebied, het archeologische niveau is weggegraven door de jarenlange inrichting van het terrein als fabriekssite en door de diverse bouwcampagnes die op de site hebben plaatsgevonden. De nog intacte strook in het noorden is zodanig beperkt in oppervlakte dat een verder vooronderzoek op deze locatie nooit kan leiden tot nuttige kenniswinst, waardoor de kosten-batenanalyse negatief zal uitvallen. Op basis van deze argumenten kan besloten worden dat er geen verder vooronderzoek nodig is op het plangebied.